

Lizette Harritsø Lauritzens prædiken 14. søndag efter trinitatis

Taler

Lizette Harritsø Lauritzen
Sognepræst

Dato

1. september 2024

Sted

Hornbæk Kirke

Omstændigheder**Prædikentekster**

Paulus' Andet Brev til Timotheus kapitel 2, vers 8-13
Johannesevangeliet kapitel 5, vers 1-15

Salmer

Septembers himmel er så blå
Spænd over os dit himmelsejl
Fra vest står blæsten
Når jeg er træt og trist, når modet svigter
Du gav mig, o Herre, en lod af din jord

Spørgsmålet om det gode liv

Hvad ville han selv have syntes om sit liv?

Hvis vi forestiller os, at han nu kunne stå på afstand og betragte livet, som en art film, der blev udspillet for hans øjne, hvad ville han så synes?

spørger jeg ofte mennesker, når de sidder overfor mig i sofaen på mit kontor og vi taler om ham eller hende vi senere på ugen skal tage endeligt afsked med.

Havde afdøde et godt liv? Altså efter afdødes egen mening?

Og det er selvfølgelig ikke muligt at svare på, på et andet menneskes vegne, men ofte har de pårørende alligevel en fornemmelse.

Vi kan hurtigt, som vi sidder der overfor hinanden på kontoret, bruge en rum tid på at tale frem og tilbage om det gode liv; opliste udfordringerne og se alle forhindringerne, men i de fleste tilfælde – ja, jeg tror faktisk aldrig jeg har oplevet andet – når de pårørende frem til, at der absolut var noget godt at komme efter.

Gode glimt, som det mindste.

Og jeg har den samme trang til at stille spørgsmålet i dag:

”Hvad synes du, du navnløse lamme mand ved Betesda dam? Har du haft et godt liv?”

Gad vide hvad han ville svare?

Den lamme ved Betesda Dam

I 38 år har han ligget der ved bredden, i håbet om at nå først i vandet, når det sætter i bevægelse.

Og tanken om de endeløse dage, uger og år, der bare fortsætter og fortsætter og fortsætter...puha! 38 år! Hvis ikke det er hele hans liv, ja så er det i hvert fald være en betragtelig del af det.

Det er da ikke et liv!

Altså, sådan tænker jeg...jeg er lynhurtig til at dømme hans liv ude.

Godt hjulpet på vej af traditionen og billedkunsten – den lamme ved Betesda dam skildres altid som en lidt sølle stakkel, ensom og forarmet.

Men hvad hvis jeg tager fejl?

Det er ikke et liv, tænker jeg, og hvad bilder jeg mig egentlig ind?!

Det er jo et liv. Det er den lamme mands liv.

Værdighedens kompleksitet

Værdighed er et ord, der fyger om ørerne på os for tiden – i debatter om livskvalitet, sygdom, alderdom og død. Det er vigtige debatter.

Men hvad betyder værdighed egentlig?

Hvornår er et liv værdigt?

Eller døden for den sags skyld?

Kan vi sætte det på formel?

Det kunne være lækkert, ikke?

Nogle ligger vægt på at værdighed handler om autonomi og frihed – retten til at træffe egne valg, til at leve som man ønsker det.

Andre lægger mere vægt på betydningen af respekt – selvrespekt og selvværd – og også respekt fra andre mennesker.

Og så er der det helt grundlæggende, der vel egentlig opsuger alt det andet, nemlig at; værdighed er, at ethvert menneske har en iboende værdi, alene fordi de er til.

En ukrænkelig værdi, der er helt uafhængig af ydre faktorer som status, helbred, succes og rigdom.

Ja, undskyld mig, det turde jo være selvsagt...men er det tydeligvis ikke.

For her står jeg – på prædikestolen! - og dømmer den lamme mands liv ude med ordene: ”Det er da ikke et liv!”

Jesus' rolle: Helbredelse og genoprettelse

Om vi så finder den lamme mands liv værdigt eller ej, ja, så er det helt sikkert, at han har et liv.

Og livet har værdi, fordi ethvert menneske har værdi.

Det er fundamentet i kristentroen. Ethvert menneske er evigt værdifuldt.

For Gud, i hvert fald, hvis ikke for os.

Og ind på scenen træder så Jesus og stiller et spørgsmål, man skulle synes var ret ligetil at besvare for den lamme: ”Vil du være rask?”

Men den lamme svarer underligt nok ikke på spørgsmålet, han siger i stedet: ”Jeg har ikke et menneske til at hjælpe mig.”

Og måske er det lige netop dér, at vi får svaret på hvad værdighed er.

Værdighed er; ikke at være alene i verden. Ensomhed er en dræber. Værre end alt muligt andet usundt, som vi for længst har lært og forstået, at vi bør stræbe efter at vænne os af med.

Ensomhed er smertefuld.

Vi har brug for at være en del af sammenhænge, af fællesskaber, af relationer.

Vi har brug for at blive set og hørt og anerkendt.

At mærke, at vi har værdi, og det uanset, hvordan vores liv ellers tager sig ud.

Genoprettelse

Det er i grunden, når man tænker over det, en pudsigt samtale Jesus og den lamme har, når man sådan stiller den op:

”Vil du være rask?” spørger Jesus.

”Jeg har ikke et menneske til at hjælpe mig” svarer den lamme, hvortil Jesus byder:

”Rejs dig, tag din bære og gå”

Det er et påbud! Og ordene gentages hele tre gange igennem teksten, så det er tydeligvis vigtigt.

Et påbud, ikke bare til den lamme ved Betesda dam, men til os alle, når vi fra tid til anden føler os lammet i livet og vi råber til himlen: ”Jeg har ikke et menneske!!!”

Jo! siger Jesus, du har mig!

Rejs dig!

Ikke bare en fysisk opfordring, men en åndelig og eksistentiel befaling om at træde ud af lammelsen.

Tag din bære!

Tag det på dig, alt det der er dig og dit. Tag skuffelsen, sorgen, fortvivlelsen med dig. Det er dit. Du kan ikke efterlade det.

Og gå!

Heri ligger nåden – for selvom alt dette du slæber rundt på, er dit og du ikke kan undslippe det, så behøver du ikke være fanget i det. Du kan netop bevæges. Og bevægelse er liv.

Du kan leve! Med og for andre mennesker.

Sådan skabes gode liv.

*Lov og tak og evig ære være dig vor Gud,
Fader, Søn og Helligånd.
Du som var, er og bliver én sand treenig Gud,
højlovet fra første begyndelse nu og i al evighed.*

Amen

Kilde

Manuskript tilsendt af taler

Kildetype

Digitalt manuskript

Tags

14. søndag efter trinitatis, Anden tekstrække, Prædiken, Prædikener fra 2000-tallet

URI

<https://www.dansketaler.dk/tale/lizette-harritso-lauritzens-praediken-14-sondag-efter-trinitatis>